

FOKUS

Šta li je u fokusu?

Stojan Stamenković

Shodno nazivu ove rubrike, trebalo bi da izaberem temu koja je u žiži ovih dana. A nisam informisan. Televiziju više gotovo i ne gledam. Nisam preterano gadljiv, ali pokušao da gledaš neku informativnu emisiju – tamo dominiraju reklamni predizborni spotovi. Umesto najavljenog filma, u „plaćenom terminu“ predizborna pljuvaonica. „Držite lopove, pokradoše narod!“ grmi Koštunica – a četiri godine je premijer, sa ministrom policije iz svoje stranke. Da pokuša neko drugi? Prisećam se kako se jednom pred predsedničke izbore na skoro svim kanalima u isto vreme vrteo jedan isti spot radikalne stranke. Odakle li to plaćaju? Zato sam rešio da ovoga puta do 9. maja – ne zbog praznika EU, nego zbog predizborne tišine – što manje vremena provedem pred televizorom. Ali tu su novine! Međutim, ugledni list, na kome smo se mnogi opismenjivali, objavi kako je pokojni gradonačelnik imao desetine miliona evra na raznim računima. Reaguje Predsednik države, tražeći da se utvrdi istina; glavna urednica na to odgovori da se on meša u njenu uređivačku politiku, da ona mora da štiti svoje neidentifikovane izvore, navodeći ipak jedan: „Kurir je pisao...“ (To je onaj list koji je uspeo da objavi fotografiju u boji iz 16. veka). Prekjuče je objavljen intervju sa Predsednikom i opet je „začinjen“ pričom o njegovom mešanju, itd. Kao svaki gospodin, predsednik je na kraju izjavio da je „Politika“ nacionalna institucija... Ja mislim da je to bila i da bi opet trebalo da bude to, a ne tabloid. No, juče otvorim „Politiku“ i evo „reči glavnog urednika“ – njena mora biti poslednja – sa naslovom koji me je motivisao da odmah dignem ruke i od čitanja novina. U stvari, postavlja se jedno pitanje: šta sa glavnim urednikom ako se na kraju pokaže da je vest lažna? Ipak, danas sam otvorio političku rubriku i tamo našao korisne informacije. Napravljen je dobar pregled, pre svega, ekonomskih programa pojedinih stranaka i koalicija koje će sprovesti kada osvoje vlast. Bez obzira na razlike – svi vode ka apsolutnoj

sreći naroda. Koalicija „Za evropsku Srbiju“ smanjiće poreze i carine, dodeliti povoljne kredite za početnike, izgraditi autoputeve i puteve, obezbediti naknadu za trudničko bolovanje do pune plate te pomoć nekomercijalnim poljoprivrednim gazdinstvima. Sve je sjajno, ne može se ništa osporiti, jedino se postavlja pitanje kojim će se prihodom nadoknaditi smanjenje poreza, odakle će se finansirati ova davanja. SRS je najavila ukidanje agencija, formiranje državnih banaka, kreditnu podršku države poljoprivredi i prehrambenoj (sic!) industriji, smanjenje određenih poreza. Po ovom programu, država uzima vođenje privrednih poslova u svoje ruke. Zašto li će samo taj model ovde da uspe, kada je svuda u svetu vodio smanjenju privrednog rasta, fiktivnom zapošljavanju, jednakom niskom standardu za sve (sem za državno rukovodstvo)? Treba se, ipak nadati da ni ova obećanja neće ispuniti kao ni ona od ranije (ni u jednu vladu u kojoj sedi makar jedan socijalista SRS neće ulaziti; pa kad su ušli – izaći će čim prva strana čizma stupi na Kosovo... ima još, ali i ovo je dosta). DSS-NS smanjuje (ionako nizak) porez na dobit preduzeća, i ona gradi puteve, ali ulaže i u telekomunikacije (!), pa gasni sporazum i regionalni razvoj. Biser je preregistracija automobila sa crnogorskim tablicama; koliko li je to glasova? SPS će sve besplatno da leči, ukinuće školarine, uvesti obavezu potpisivanja kolektivnih ugovora, podići penzije do najmanje 70% prosečne plate. Da čovek zaključi kako je dobro što se neko nije setio da zabrani tu stranku zbog njenih uspeha tokom devedesetih. Elem, svi ovi programi imaju jedan zajednički imenitelj; povećavaju budžetske izdatke radi usrećivanja raznih kategorija potrošača, a smanjuju prihode. Odakle će finansirati te izdatke? Štampanjem para, inflacijom, kao devedesetih? Jedino je LDP najavio smanjenje državne potrošnje, sa polovine na trećinu BDP-a. I to je ono što je ovoj ekonomiji potrebno, ali to ne dobija izbore. ✕